

Justitiedepartementet
Grundlagsenheten

Yttrande över delbetänkandet Förstärkt skydd för väljarna vid röstmottagningen (SOU 2021:7)

(Ju2021/00355)

Svea hovrätt har, utifrån de intressen som domstolen främst har att bevaka, granskat betänkandet och lämnar följande synpunkter.

I betänkandet föreslås att det införs en tystnadsplikt för privatpersoner som hjälper en väljare att rösta. Tystnadsplikten avser uppgift om hur väljaren har röstat och syftar till att stärka skyddet för valhemligheter. Som framgår av betänkandet har frågan om en sådan tystnadsplikt ska införas varit aktuell i tidigare lagstiftningsärenden. Svea hovrätt har då avstyrkt förslaget främst med hänvisning till att den enskilde kommer vara omedveten om regleringen och de straffrättsliga följderna av att bryta mot denna (HSV dnr 709/04). Riksdagens ombudsmän har i lagstiftningsärendena framfört liknande synpunkter. För att tillgodose de synpunkter som framförts i tidigare lagstiftningsärenden föreslås nu att det införs en bestämmelse som ålägger röstmottagarna att informera varje privatperson som hjälper en väljare att rösta om att en tystnadsplikt gäller för honom eller henne.

Svea hovrätt har inte några invändningar mot att en lagstadgad tystnadsplikt införs förutsatt att den enskilde ges information om att tystnadsplikt gäller och vad det innebär. Av förslaget framgår dock inte hur det ska säkerställas att den enskilde fått del av informationen eller vem som ska ansvara för att ta fram densamma. Hovrätten anser att detta är frågor som måste övervägas innan förslaget kan läggas till grund för lagstiftning.

Av den föreslagna lydelsen följer att röstmottagaren ska göra den person som hjälper väljaren att rösta uppmärksam på att han eller hon har tystnadsplikt. Av betänkandet framgår att informationen ska lämnas såväl muntligen som skriftligen. För att säkerställa att informationen lämnas på ett korrekt sätt anser hovrätten att detta uttryckligen bör framgå av bestämmelsen. Det bör vidare framgå att informationen ska innefatta en upplysning om att en överträdelse av tystnadsplikten är straffbelagd.

Hovrätten utgår från att uttrycket obehörigen avser att väljaren inte gett lov till att uppgiften röjs och att det inte på annat sätt kan uppkomma någon behörighet att röja valhemligheter. Mot denna bakgrund framstår olovligen som ett bättre ordval.

Hovrätten har i övrigt inga invändningar mot de förslag som presenteras i betänkandet.

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättspresidenten Anders Perklev, hovrättslagmannen Ragnar Palmkvist och tf. hovrättsassessorn Moa Pettersson, föredragande.

Anders Perklev

Moa Pettersson